יש בקדשי מזבח פרק שביעי תמורה לג.

ואמר רחמנא עביד לה העמדה והערכה. דכתיב בתריה[1] והעמיד והעריך וגו' והא ולאי קדשי מזבח היא מדבעינן מוס קבוע דאי בדק הבית תמימים נמי מפרקי דמאי איכפת להו אי מס אי בעל מוס. אלמא קדשי מזבח נמי היו בכלל העמדה והערכה לרבנן דהא בריימתא רבנן היא דהא סתם סיפרא היא[2] וסתם סיפרא ר' יהודה (כמורות דף פא.) כר פלוגתא דר"ש והיינו כרבי יוחנן. ומתכא שמעינן קדשי מזבח לרבנן וממתני' שמעינן קדשי בית ה"ס מדקאמר ר"ש [לב.] קדשי בדק הבית יפדו מכלל דשמעיהו לרבנן דאמרי יקברו: **כין טוב וכין רע.** מסמע אחד טוב ואחד רע דשניהן שוין מס וכעל מוס: **אוסף למעוטי קדשי מזבח.** ולא קאי אלו והעמיד והעריך אריש דקא דמשתעי בקדשי מזבח: **ור' יוחנן.** אית ליה ולאי דהאי כין טוב וכין רע בקדשי ה"ס קאי ומיהו והעמיד והעריך אריש דקא דקא לאוקימנא בקדשי מזבח ואסיפא דמשתעי[3] בה"ס קאי[4] ואותה למעוטי בעל מוס מעיקרו בקדשי מזבח. ולר"ל לא צריך בעל מוס מעיקרו למעוטי דהוא אמר: **כין טוב לרע מכני ליה.** יב) מסמע דהוי מילוק כין טוב לרע וכין טוב וכין רע מסמע אחד טוב ואחד רע ושניהן שוין: **מסו תמימים יקברו.** אפילו הנך דליתנהו בכלל העמדה והערכה היינו דאמרו תמימים עבוד רבנן מעלה דיקברו הואיל והוו מזי להקרבה: **בקדשי מזבח.** קס"ד הסתם מסוס דלא היו בכלל העמדה והערכה: **אבל בקדשי בד"ה בו.** דהיו בהעמדה והערכה: **ר"ש אומר בו' תמימין יקברו.** מסוס מעלה: **ובעלי מומין יפדו.** לקמיה פריך היכי קאמר ר"ש יג) קדשי מזבח יג)[יפדו] הא כין רבי יוחנן כין ר"ל אמרי דלר"ש קדשי מזבח הוו בכלל העמדה והערכה (גז): יד) **מרישא איוכא לרבי יוחנן.** דקתני לרבנן בקדשי מזבח יפדו: **בבעל מוס** ס"ה יקברו דהסם לא שני כין בעל מוס מעיקרו לקדש הקדישו למומו: טו) **וכיי מסתברא דאי בשקדש הקדישו אם מומו.** וטעמייהו דרבנן כדר"ל דקדשי מזבח לא היו בכלל העמדה והערכה ליפלוג ר"ש עלה ולימא בקדשי מזבח יקברו דהא לר"ש קדשי מזבח היו בהעמדה והערכה אלא מלמא פליג ס"מ בבעל מוס מעיקרו קאי אסמא ומוס הכי [ד] קדשי מזבח יפדו וקדשי ב"ה נמי יפדו [טו] דלר"ש (נמי) קדשי ב"ה לא היו: **לימא איכוא איוכא דר"ל.** דהא מגופה שמעינן דאבעל מוס מעיקרו קאי והסתם י"ל טעמא [יז] דבעל מוס מעיקרו הא קדש הקדישו למומו דרבנן נמי יקברו [יח]: **בשקדש הקדישו אם מומו.** וטעמייהו דרבנן מסוס דקדשי מזבח לא היו: **נפלוג ר"ש עלה.** דקדשי מזבח וימא יקברו ואמאי קתני לר"ש אחד קדשי מזבח ולא קדשי ב"ה יפדו: ומסני ר"ל **מיפך אפיך** [יט] **וכיי מוסיב מכילתא אחריתי.** דלאסכת בריימתא אחריתי דמסכף לה [כ] ומוסיב לה הכי לר' יוחנן [כז] דרבנ"ל לא מייתי לה להא תיובתא לר' יוחנן כדגרס' לה הכא דקתני בר"ש בהדיא קדשי מזבח יפדו [כז]: **אלא מיפך אפיך וכיי מוסיב לה כדאסכתא כמכילתא אחריתי כין תמימים כו'.** כח) ואע"ג דכין הא לישנא לישנא דלעיל כי דייקת בה ליכא מידי [כט] מלא כא) (לאו) דקתני בהדיא לר"ש קדשי מזבח יפדו: **כמה דכריס אמוריס.** דקאמר מ"ק בעלי מומין יקברו בקדשי ב"ה אבל קדשי מזבח יפדו דלא היו בהעמדה והערכה ואמא ר' שמעון לחלוק בקדשי ב"ה לאמרת יקברו לגידי יפדו: **תיובתא דר' יוחנן מכך פיפא.** דקתני לה"ק אבל בקדשי מזבח יפדו: **בבעל מוס מעיקרו.** כא) וכב"ה יקבר דהסם לא שני לן כין מס מעיקרו לבעל מוס מעיקרו: **ניפלוג רבי שמעון עלה.** וימא דתרתי קדשי ב"ה יפדו וקדשי מזבח יקברו אלא מלמא פליג אלא בקדשי ב"ה דקאמרי אינהו יקברו ואינהו [ל] יפדו ובקדשי מזבח שניהן ממאי דאמרי רבנן יפדו ס"מ בבעל מוס מעיקרו אייתי: **ס"נ דפליג.** ותנא לן פלוגתייהו בב"ה והס"ה דפליג עלייהו נמי בקדשי מזבח דיקברו: **לרישא לקיש דאמר לרבנן כו'.** (ז) הא דקתני בהך בריימתא קדשי מזבח יפדו אלא לא אפילו בקדש הקדישו אם מומן ס"מ כו' בשלמא לר' יוחנן דמוקיים לה בבעל מוס מעיקרו לא איכפת לן אם נפדה לכלנים דהא לא נחמא מעולם קדושה לגופיה אלא לרישא לקיש איכא למיבעי: הכא

מסורת הש"ס

[1] מתמה לעיל, ב) ובמורות יד:. ג) נ"ל דבי ליר, ד) ותני והכי מוסיב כו'. ל"ק, ה) יקברו ר"ש אומר תמימים יקברו ובע"מ יפדו נ"ל בקדשי ב"ה אבל בקדשי מזבח יפדו תוספתא דרי"ש כו'. ל"ק, ו) רש"ק. ז) [ויקרא כז], ח) [מתוקמי פרשתא ד'], ט) ל"ל אותה. ל"ק, י) ל"ק, כ) וכ"ש. ל"ק, ל) ומסוס הכי לרבנן קדשי מזבח יפדו וקדשי ב"ה יקברו ולר"ש קדשי ב"ה נמי יפדו דלא היו הס"ד. ל"ק, מ) ותני והכי מוסיב. ל"ק, נ) ותוסיף לה הכי מ"ר ולר"ל ולא מייתי לה בהא בריימתא לר"ש כדגרסינן לה הכא דקתני בר"ש בהדיא וכו'. ל"ק, ס) מזבח יפדו הס"ד ולא"ה בין בתמימים וכו' ולא"ה בין בתמימים וכו' [ומשבר כי אמשבר בין לתמוך ליתור לשון הוה]. ל"ק, ע) ולא דלא קתני. ל"ק, פ) [ומיהו ועב"ן], צ) ל"ל ולא בהסמה ל"ק, ק) ל"ל רש"י ל"ה כו'], ר) [ל"ק נורס כאן ר"ש וכמנ' דהכי אי נמי ליתא בכ"ר שלפניו], ש) ר"מ מפיק ותני והכי מוסיב ממכילתא וכו' ל"ק.

תורה אור השלם

1. וְאִם כָּל בְּהֵמָה טְמֵאָה אֲשֶׁר לֹא יִקָּרֵבוּ מִמֶּנָּה קָרְבָּן לִפְנֵי יְהוָה וְהֶעֱמִיד אֶת הַבְּהֵמָה לִפְנֵי הַכֹּהֵן: ויקרא כז יא
2. וְהֶעֱרִיךְ הַכֹּהֵן אֹתָהּ בֵּין טוֹב וּבֵין רָע כְּעֶרְכְּךָ הַכֹּהֵן כֵּן יְהֵיֶה: ויקרא כז יב

הגהות הב"ח

(א) גמ' ואם כהמה אשר יקריבו כל"ל ותיבת לא נמחק: (ב) ש"ל: ג"ה בין טוב לרע כו' דאז הוי מסמע וכו' רש הס"ד: (ג) ד"ה ובעלי מומין וכו' והערכה הס"ד ואח"כ מ"ה מיומא דרבי יוחנן מרישא דקתני: (ד) ד"ה הכי נמי מסתברא וכו' ומסוס הכי ס"ל קדשי מזבח: (ה) ד"ה אלא מיפך וכו' אלא לא קתני: (ו) ד"ה לרש לקיש וכו' והא דקתני:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה תמימים וכו' בלא מום. ע' נב"ק דף פו ע"א תוס' ד"ה שחיטה. ועיין בכס"ר רש מעילה ד"ה כמאן דאמרינן:

שיטה מקובצת

א) ואם כל בהמה טמאה אשר: ב) ממנה מי שאינה: ג) והערכה. ל"א מדקתני הרי בהמה טמאה אמור מכלל דכי הדדי נינהו דקסבר כתיבי קדשי מזבח וכתיבי קדשי בדה"ב ועליהון כתיב והעמיד והערך: ד) מ"ט. דר"י אליבא דרבנן דכתיב ואם כל בהמה טמאה אשר לא יקריבו ממנה קרבן לה' וכתיב אם בבהמה טמאה ופדה בערכך כתיב קדשי מזבח וכתיב קדשי בדה"ב ועליהון כתיב והעמיד והערך ורשב"ל מ"ט וחיכת דר"ל נמחק: ה) מעיקרו הוי בכלל: ו) חיכת ר' נמחק: ז) עוסות מאי ממעט אותה לתנא דבי לוי קשיא. על חיכת והכתיב נרשם עליו קו למעלה לוגרות כי לס"ד ראוי למחקו: ח) קשיא מיתיבי קדשי מזבח המימין יקברו בעלי מומין יפדו קדשי בדה"ב כין המימין כין בעלי מומין יקברו ר"ש אומר אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדה"ב תמימין יקברו ובעלי מומין יפדו מאי לאו בתם ונעשה בעל מום קשיא לרי"י מרישא א"ל רי"י בבעל מום מעיקרו הי"נ מסתברא דאי תימא בתם ונעשה בעל מום נפלוג ר"ש ברישא. ל"א קשיא סיפא לר"ש אלא לאו ש"מ בבעל מום מעיקרו ש"מ אבל בתם ונעשה בעל מום מאי בני העמדה והערכה נימא תהוי תיובתא דר"ל דר"ל מוקים בתם ונעשה בעל מום אי הכי קשיא סיפא לר"ש אמר לך תני בסיפא בקדשי מזבח ר"ש אומר כין תמימין וכין בע"מ יקברו א"א ר"ל אפיך כפיך והכי מוחיב מכילתא אחריתי מהו כין המימין וכין בעלי מומין יקברו ר"ש אומר תמימין יקברו ובעלי מומין יפדו בד"א בקדשי מזבח תמימין יקברו בעלי מומין יפדו בד"א בקדשי בדה"ב אבל בקדשי מזבח תמימין יקברו הבע"מ יפדו מאי לאו בתם ונעשה בעל מום ונפלוג ר"ש בסיפא בקדשי מזבח אלא לאו ש"מ בבעל מום בני העמדה והערכה נימא תהוי תיובתא דר"ל דר"ל מוקי בתם ונעשה בע"מ א"ה נפלוג ר"ש [ברישא] בסיפא בקדשי מזבח א"ל דר"ל תני בסיפא בקדשי מזבח ר"ש אומר כין תמימין וכין בע"מ יקברו וכן גרס הראב"ד ז"ל כך יש בס"א: ט) יפדו בד"א בקדשי בדה"ב אבל בקדשי מזבח תמימין יקברו ובע"מ יפדו תיובתא: י) בקדשי מזבח: יא) דמשתעי בקדשי בדה"ב אות ה' נמחק: יב) ליה הוי משמע דיש חילוק אות ה' נמחק: יג) ר"ש בקדשי מזבח יפדו הא: יד) מה"ד תיובתא דר' יוחנן מרישא אות ל' נמחק: טו) הכי נמי יפדו: טז) יפדו לר"ש דהא לא היו בכלל העמדה והערכה הס"ד: יז) טעמא משום דהוי מום מעיקרו אמר' לרבנן דאמר דקדשי מזבח לא היו בכלל העמדה והערכה הס"ד: יח) יקברו דאמר דקדשי מזבח יפדו: יט) ס"א הא בד"א דלעיל דסבר ר"ל דהכי איתא כדקתני מכילתין אחריתי ולא מייתי זה להאי תיובתא לר"י כדגרס' לה הכא מחיכת והכי עד חיכת רשב"ל נמחק: כ) רשב"ל אות ד' ל"ש: כא) כו' וכיון. חיכת ואע"ג ואות ד' נמחק: כב) אלא דלאו קתני בהדיא אות ד' נמחק: כג) מעיקרו ובקדשי בדה"ב אות ב' נמחק: כד) אמר ברישא יקברו:

עין משפט נר מצוה

א) [מיי' פ"ב מהל' מעילה הלכה ז]:

רבינו גרשום

מאי אמרי רבנן יקברו והכי קאמר להו אי בקדשי מזבח תנן אם מתו יקברו כו'. (בסוגיא דת"ק) חביא כותיה דר' יוחנן בדקאמר לרבנן אחד זה ואחד זה ר"ל בכלל העמדה והערכה) ואם כל בהמה טמאה וגו' והעמיד את הבהמה לפני הכהן דבני העמדה והערכה בין קדשי מזבח ובין קדשי בדק הבית דבעלי מומין קבועין היינו שהיו קדשי מזבח ובהמה טמאה ממש היינו קדשי בדק הבית דאינה קדושה אלא לדמיה וכתי' בתרייהו העמדה והערכה: ל"א מדקתני ובולהו כלישנא קמא: מ"ט דר' יוחנן דאמר לרבנן אחד זה ואחד זה היו בכלל העמדה והערכה דכתיב ואם כל בהמה טמאה כו' איזהו דבר שאינו חולק בין טוב לרע. כלומר דבין הם ובין בעל מום קדושתו שוה היינו קדשי בדק הבית דאינן אלא לדמים וכתי' אותה והעריך אותה למעוטי קדשי מזבח. דר' יוחנן סבר אותה לרבנן למעוטי בעל מום מעיקרא דאינן בכלל העמדה והערכה. ל"א תנא מאי טעמא דרבי שמעון דאמר קדשי מזבח היו לא בעל מום דכתיב כין טוב לרע. כלומר דאמר לעיל זוה זוה מורים כו': איזהו דבר שחולק בין טוב לרע. בין הם לבעל מום אלו קדשי מזבח דהם קרב ולא בעל מום וכתי' אותה והערך למעוטי קדשי בדק הבית אי הכי לר' שמעון בין טוב ובין רע בין טוב לרע מיבעי ליה לסיכמא אי בקדשי מזבח מיירי קשיא לר' שמעון: מיתיבי קדשי מזבח תמימים יקברו בעלי מומים יפדו קדשי בדק הבית בין תמימים ובין בעלי מומים יקברו והא בריימתא דייקא כרישא לקיש אליבא (דרבי שמעון) (דרבנן) דאמר קדשי בדק הבית היו קדשי מזבח לא היו: ר' שמעון אומר אחד קדשי כו': מאי לאו בתם דקתני בעלי מומין יפדו לא בשקדם הקדישן מומן קתני וקשיא לר' יוחנן מרישא דבריתא דקתני בעלי מומין יפדו דהא ר' יוחנן אמר לרבנן כין קדשי מזבח בין קדשי בדק הבית היו בכלל העמדה והערכה דיקברו ומיירי בשקדם הקדישן את מומן דהא בריתא קתני יפדו (ותיובתא לריב' יוחנן מרישא: אמר לך ר' יוחנן רישא במאי עסקינן. דיפדו בבעל מום מעיקרא דדברי הכל לא היו בכלל העמדה והערכה: הכי נמי מסתברא. דבבעל מום מעיקרא ראי בשקדם הקדישן את מומן קאמר יפדו): ליפלוג ר' שמעון עלה דרישא. ולימא יקברו דהא אמרן זה וזה מורין דלר' שמעון דקדשי מזבח היו בכלל העמדה והערכה: ל"א קשיא סיפא לר"ש דמתני' דקאמר סיפא דהא בריתא ר' שמעון אמר אחד קדשי מזבח ואחד קדשי בדק הבית המימים יקברו בעלי מומין יפדו דרבי שמעון ארבעה שמעון קאמר לעיל קדשי מזבח היו אלא לאו ש"מ סיפא נמי דקאמר ר' שמעון בעלי מומין יפדו בבעל מום מעיקרא קאמר דלא היו בכלל העמדה והערכה. ותשתא קא דייק בריתא אבל בשקדם הקדישן את מומן מאי בני העמדה והערכה נימא תיובתא דריש לקיש דהא אמר לעיל דלרבנן קדשי מזבח לא היו: ריש לקיש מוקים לה לעיל לרבנן בשקדם הקדישן את מומן. ואמ' הכי לרבנן קדשי מזבח לא היו ואף הכא נמי לא היו אלא יפדו: אי הכי הדר קושין דלילפלוג ר' שמעון דהא אמר קדשי מזבח היו ועוד קשיא סיפא דר' שמעון אריש: אמר לך ריש לקיש. תני בסיפא דהא בריתא בקדשי מזבח ר' שמעון אמר בין המימין ובין בעלי מומין יקברו ולא קשין: ל"א ריש לקיש מיסך אסיף הא בריתא והכי מוחיב מכילתא בריתא אחריתי והכי מוחיב מיתיבי מהו בין המימין בין בעלי מומין יקברו: רבי שמעון אמר המימין יקברו בעלי מומין יפדו: בד"א לתנא קמא קא מהדר. בד"א. דבין המימין בין בעלי מומין יקברו בקדשי בדק הבית אבל בקדשי מזבח (בע"מ יפדו) והא דייקא כר"ל אליבא דרבנן: מאי לאו בשקדם הקדישן את מומן. מיירי ותיובתא דר' יוחנן מהא דמאי שעסקינן דבבעל מום יפדו. בבעלי מומין מעיקרא: הכי נמי מסתברא. דאי לא תימא הכי ניפלוג ר' שמעון בקדשי מזבח דבעלי מומין יקברו דהא אית ליה קדשי מזבח היו: אלא ש"מ. בבעלי מומין מעיקרא מיירי: אבל אי בשקדם הקדישן את מומן מאי בני העמדה והערכה נימא תיובתא כו'. כדאמרן לעיל. אי הכי ניפלוג ר' שמעון בסיפא דבריתא דקתני אבל אי קדשי מזבח בעלי מומין יפדו ולימא ר' שמעון דיקברו כדאית ליה אמר

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com